

K této otázce dlužno dáti odpověď kladnou. Neboť, dokud soudní opatření ve věcech nesporných nebylo doručeno, nejeví prážádných účinků právních, ono pro účastníky jakoby vůbec ještě neexistovalo, a nelze proto tvrditi, že by někdo z opatření toho mohl nějakých práv nabýti. Poněvadž pak prvotní usnesení prvé stolice za živa manžela vůbec doručeno nebylo, neexistovalo v den úmrtí a nemohlo dle toho, co shora řečeno, doručením po jeho smrti již účinku nabýti a právo nějaké založiti.

Čís. 458.

Jmění, vyskytnuvší se po odevzdání pozůstalosti, není ležící pozůstalostí, nýbrž patří již dědicům, jimž pozůstalost byla odevzdána.

Byl-li sice odevzdán klíč od pokladny, nikoliv však klíčky od schránky, v nichž věci byly uzamčeny, nejsou věci znamením tím odevzdány.

(Rozh. ze dne 23. března 1920, Rv I 109/20.)

V roce 1914 zemřel manžel žalované a otec žalujících dětí, a zanechal též větší počet cenných papírů, jež byly uzamčeny ve 3 portefeuillech pokladny tovární, od níž měl klíčky jednak zůstavitel, jednak jiní úředníci továrenští. Klíčky od portefeuille byly při smrti zůstavitele v jeho peněženice. Cenné papíry vzala žalovaná k sobě, a nebyly pojaty do pozůstalosti, jež byla odevzdací listinou ze dne 12. října 1916 odevzdána dle zákona žalobcům, s obmezením požívacího práva jedné čtvrtiny pozůstalostního jmění ve prospěch žalované. Žalobcové domáhali se pak vydání cenných papírů a složení jich k soudu pozůstalostnímu. Žalovaná namítala imenovitě jednak nedostatek aktivní legitimace, jednak, že nabyla vlastnictví cenných papírů, ježto jí zůstavitel v úmyslu darovacím odevzdal den před úmrtím klíček od pokladny, v níž byly cenné papíry uzamčeny. Žalobě bylo soudy všech tří stolic vyhověno, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Odpor se spisy spatřuje dovolání v tom, že odvolací soud, ač uznává, že sporné cenné papíry žalobcům dosud nepatří, poněvadž jim pozůstalostním soudem ještě odevzdány nebyly, nýbrž že patří pozůstalosti, přece žalobní nárok neodmítl pro nedostatek aktivní legitimace žalobců a spokojil se s pouhou opravou rozsudkového výroku v ten rozum, že za větu rozsudečného výroku nalézacího soudu: »Žalovaná jest povinna složiti pro žalobce na okresním soudě« dodal »do pozůstalosti Emila K. náležející cenné papíry . . .« Avšak žalovaná ocitá se tu sama v rozporu se spisy, mylně sobě vykládajíc předpis § 179 nesp. pat. Tímto předpisem zákona ustanoveno, že, najde-li se po odevzdání pozůstalosti nové, do pozůstalosti patřící jmění, má soud ohledně něho provésti dodatně potřebné úřední jednání, zejména učiniti opatření nutná k zabezpečení a zaplacení zákonných poplatků, že však nových přihlášek dědických a nového odevzdání

není již při tom třeba. Z toho plyne, že toto nově se vyskytnuvší jmění nelze považovati za hereditas iacens jako samostatný právní subjekt, zůstavitele snad zase reprezentující dle § 547 obč. zák., nýbrž že jmění, nově se objevivší, patří sice dědicům, jimž pozůstalost právoplatně byla již odevzdána, avšak soud pozůstalostní má i ohledně něho provéstí dodatně takové úřední úkony, jichž jest v tom kterém případě potřebí ku osvědčení a zabezpečení nároků dědiců i jiných účastníků a zvláště také poplatků pozůstalostních. V tomto případě, kde jde jen o věci movité, není sice potřebí zvláštní odevzdací listiny, ježto takové dle §ů 177 a 178 nesp. pat., § 436 obč. zák. v novém znění vyžaduje jen při nemovitostech, avšak, že tu vystupují jako dědicové nezletilé děti, jest zapotřebí složení cenných papírů k soudu, zařazení jich do inventáře a rozdělení mezi dědice tohoto nového jmění pozůstalostního, jakož i za všech okolností zabezpečení z něho dodatně vyměřených dědických poplatků. Pokud tyto soudní úkony se neprovedou, nemohou žalující dědici, kteří sice jsou v základě původní odevzdací listiny již jeho vlastníky pro indiviso, nově objeveným jměním volně bez souhlasu soudu vládnouti, a proto zcela správně i odvolací soud ve shodě se soudem stolice prvé legitimaci k žalobě dědicům přiznal, neboť, jak výstižně praví, po odevzdání pozůstalostního jmění dědicům není více řádné pozůstalosti jako takové. Tomuto stanovisku zákona zcela odpovídá prosba žalobní, by žalovaná uznána byla za povinnu složití pro dědice sporné cenné papíry k soudu pozůstalostnímu a spolu poručenskému, poněvadž právě jde o děti nezletilé, pro něž takové vložení v § 229 obč. zák. se předpisuje, jakož i dodatek, odvolacím soudem do výroku rozsudkového přijatý, že povinna jest složití k soudu tyto papíry »do pozůstalosti Emila K—a náležející«, by tím zřejmo bylo, že ohledně nich bude soudu pozůstalostnímu ještě dodatně potřebné úkony úřední, zvláště inventování jich a rozdělení tohoto jmění mezi dědice, jakož i vyměření pozůstalostních poplatků provésti. Není tu tedy odporu se spisy, zvláště když soud odvolací zřejmě vyvodil z přednesení strany žalující a její prosby žalobní, že na tomto stanovisku, které on správně zaujal, jest a téhož se domáhá sama tvrdíc, že sporné papíry patří do pozůstalosti a že toto nové jmění mezi dědice teprv rozděleno býti musí soudem pozůstalostním. Po stránce právní usoudily správně nižší soudy, že ani dne 10. ledna 1914 (den před smrtí zůstavitelovou) nestalo se odevzdání tradicí symbolickou. I kdyby tu byl takový projev zůstavitelův, jak jej tvrdí žalovaná, uvádějíc, že jí papíry daroval, není tu tradice dle § 427 obč. zák. znamením již proto, že žalovaná souhlasně se žalobci přiznala, že cenné papíry nalézaly se v portefeuillech z a m č e n ý c h, uložených v c i z í pokladně, že zůstavitel odevzdal jí sice klíč od cizí pokladny, ale nikoli též klíčky od portefeuillů. Tyto klíčky, pomocí nichž by se byla mohla jediné dostati v držbu cenných papírů v den úmrtí zůstavitele, nalézaly se v j e h o peněžence. Nebylo tu tedy možnosti, by se žalovaná, obdrževši klíč od hlavní pokladny, dostala bez překážky do držby papírů, nemohla tedy jimi volně vládnouti, jak § 427 obč. zák. předpokládá. Správně tedy uznal odvolací soud, že tu není tradice, potřebné k nabytí vlastnictví, jak jí zákon požaduje, takže rozsudku ani se stanoviska dovolacího důvodu čís. 4 § 503 c. s. ř. nelze činiti výtky.